

Echt samenwerken is de volgende stap

Hoewel Nederlandse organisaties binnen de waterketen voorzichtig op weg zijn de gestelde besparing in 2020 te halen, lijkt het lastig concrete stappen tot samenwerking te zetten. Zelfs binnen een koploper als Platform Water Vallei en Eem klinkt de roep om kennis intern beter te benutten. De Barneveldse wethouder Hans van Daalen bepleit de noodzaak de volgende stap te zetten.

TEUS MOLENAAR

Met het Bestuursakkoord Water, dat werd ondertekend in het jaar 2011, wil de overheid naar een structurele besparing van € 450 miljoen per jaar ten opzichte van peiljaar 2010. Die geldelijke vermindering geldt voor de kosten die instanties maken om (drink)water de gewenste chemische en biologische kwaliteit te geven. Minister Melanie Schultz van Haegen van Infrastructuur en Milieu benadrukte onlangs dat de gestelde doelstelling bedoeld is om de Nederlandse burger in zijn portemonnee te ontzien. Zij zei dit eind januari toen Karla Peijs de voortgangsrapportage over deze kwestie aan haar overhandigde. Peijs is voorzitter van de Visitatiecommissie Waterketen.

Beroering

Over de werkbezoeken die deze commissie aflegt, is beroering ontstaan. Sommige organisaties vinden dat zij te veel in het werk moeten stellen om de groep ordentelijk te ontvangen en te voorzien van de gevraagde informatie. Anderen vinden dat de kritische houding van de commissie 'de constructieve sfeer in bepaalde regio's niet helpt'. Maar bij voorzitter Peijs vangen de klagers bot. Want – zoals valt te lezen in de Voortgangsrapportage Visitatiecommissie Waterketen – de commissie heeft een steen in de vijver gegooid en dringt aan op nauwere samenwerking.

"Als een regio minder doet, of minder kan doen, moet een andere regio meer doen", meldt Annetje Hendriks in het rapport. Zij is secretaris van de commissie. "Het gaat er voor de commissie om dat de sector het totale besparingsbedrag haalt en tegelijkertijd werkt aan kwetsbaarheidsvermindering en kwaliteitsverbetering."

Achterblijvers

Een groot deel van de samenwerkingsverbanden van gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven ligt goed op koers, zo blijkt uit de eerste ronde van werkbezoeken. Niettemin telt de totaalsom van de besparingen bij lange na niet (aldus het rapport) op tot de gestelde € 380 miljoen. Dit bedrag is afgesproken voor de gemeenten en waterschappen; de drinkwatersec-

tor koerst wel af op de gestelde € 70 miljoen (samen dus € 450 miljoen).

De commissie heeft drie groepen vastgesteld: koplopers, peloton en achterblijvers. Die laatste zijn regio's die te weinig ambitie laten zien en niet voldoende randvoorwaarden hebben gecreëerd voor implementatie of regio's die de commissie onvoldoende informatie hebben verstrekt.

Ongeveer twintig procent van de regio's behoort tot de achterblijvers. Onderdeel van het werk van de commissie is om de achterblijvende regio's te stimuleren, te adviseren en 'best practices' van de koplopers over te brengen.

Eind dit jaar komt de commissie met slotconclusies in haar eindrapport.

Tandje bij

De Unie van Waterschappen (UvW) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten gaan ervan uit dat door een tandje bij te zetten de afgesproken besparingen uit het Bestuursakkoord Water in 2020 zijn te halen. "Er zullen overal, maar zeker in een aantal regio's, nog extra inspanningen moeten worden geleverd. Het rapport laat echter ook zien dat er nu al mooie resultaten worden geboekt. Er zijn volop initiatieven op het gebied van innovatie en duurzaamheid die ook leiden tot besparingen. Met deze 'best practices' kunnen het peloton en de achterblijvers hun voordeel doen", meent Hennie Roorda van de UvW.

Uit reacties bij de als achterblijver bestempelde regio's blijkt dat ze de kwalificatie als vervelend ervaren, maar tegelijkertijd ook als een stimulans zien om harder hun best te doen. Daarbij vertellen ze dat er 'onder water' al wel positieve stappen zijn gezet. Zij wijzen erop dat tijd nodig is om aan elkaar te wennen en het als positief te ervaren om bij elkaar in de keuken te kijken. De Visitatiecommissie voert evenwel de druk op om de gestelde doelen tijdig te halen.

Volgende stap zetten

Het Platform Water Vallei en Eem behoort tot de koplopers. Maar dat is geen reden om tevreden achterover te leunen, aldus voorzitter Breunis van de Weerd (tevens wethouder van de gemeente Ede). "Het is van belang dat de partners elkaar vertrouwen en bereid zijn om kennis met elkaar te delen. Samenwerken met zeventien partners is een serieuze zaak."

Tijdens een recente bijeenkomst van dit platform legde bestuurder Van Daalen subtiel de vinger op de zere plek: veel kleine gemeenten hebben te weinig mensen beschikbaar voor bijvoorbeeld een goede rioleringszorg. De volgende stap is de kennis en vaardigheden te delen met elkaar, zodat minder inhuur van externen nodig is.